

Ser nou de trinca, nou, com el premi de l'endevinalla de *L'Estenedor*

Sabeu, però, d'on ve aquesta expressió?

L'expressió *ser nou de trinca* s'usa per qualificar una cosa d'absolutament nova. Al·ludeix a les pilotes abans d'ésser *trincades*, és a dir, quan encara no tenien una forma perfectament rodona, la qual prenen així que eren voltades per primera vegada i en haver donat dos o tres cops a terra o a la paret del *trinquet*. Les pilotes eren fetes pels sabaters amb cuir de porc fermament lligat amb tireta de cuir i cosides amb llinyol. No era possible donar-hi una forma perfectament esfèrica: eren més o menys rodones, però no a la perfecció, i, encara que no fos més que per provar si botien, se les feia *trinca* un parell de vegades, i així perdien la imperfecció i quedaven ben rodones, i, tot i ser noves, perquè encara no havien gairebé servit, no ho eren de *trinca*, perquè havien perdut la forma boteruda [...].

Font: *Refranyer català comentat* de Joan Amades

Consultes

Fonts: DCVB, DIEC2, OPTIMOT, TERMCAT

Acarar

Acarar és posar en presència (dos o més documents, textos, etc.) per comparar-los. *Acarar els dos manuscrits. Acarar la còpia amb l'original. Han acarar els dos documents per veure si la còpia era idèntica a l'original.* L'equivalent en castellà és *cotejar*.

També podem dir *afrontar*, *confrontar*, *encarar* o *posar en confront*. *Van afrontar (o confrontar, o encarar) els textos per veure si un dels dos era un plagi de l'altre. Li van demanar que posés en confront ambdós documents i fes un informe de les diferències.*

El verb *confrontar* regeix habitualment la preposició *amb*. Per exemple, *la còpia no confronta amb l'original.*

Requerir

Demanar, sol·licitar, com a necessari. *Requerir l'ajut d'algú. Això requereix molt bona voluntat. És un joc que requereix molta destresa. Això requereix molt de temps.* | Demanar com a prescrit per la llei. *Li van requerir el lliurament de l'arma.*

L'objecte pot ser allò requerit o la persona requerida. Per exemple, *requerir a algú (que faci alguna cosa) o requerir (algú) perquè faci alguna cosa. El jutge va requerir la presència de l'altre testimoni. El jutge el va requerir perquè expliqués com havien succeït els fets. El president el requereix a la reunió del consell. L'advocat requereix al client que redacti les acusacions.*

Empantanegar

Aturar, impedir, l'avançament, la marxa (d'un afer, d'una empresa, etc.), l'actuació (d'algú). *Tantes inspeccions no fan altra cosa que empantanegar la producció.*

Giny

En català per designar una màquina o un artefacte, el terme és *giny* i no pas **artilugi*. *Ginys de guerra.*

Panot

Lloseta feta amb morter de ciment i sorra destinada a fer paviments resistents, especialment els situats a la intempèrie.

Rastaflauta

La forma *rastaflauta*, que en espanyol és *perroflauta*, es refereix a una persona que forma part d'una tribu urbana, habitualment jove i d'aspecte descuidat, que acostuma a estar al carrer acompanyada d'un gos i a vegades tocant la flauta.

Rentador o rentadora

Llosa, fusta, sobre la qual es pica la roba que es renta. S'usa tant en masculí com en femení.

Torcebraç

Prova de força que consisteix a agafar-se dues persones per la mà i, amb els colzes reposant sobre una superfície plana, tractar cada una de torçar el braç de l'altra. *Fem un torcebraç i veurem qui té més força.* | Estira-i-arronsa entre dues persones, entitats, etc. *Un torcebraç entre el Govern i l'oposició.*

L'endevinalla

Al número anterior preguntàvem què vol dir **gebre**? La resposta correcta era la **1. Cristalls de glaç dipositats per la boira en temps fred**. El guanyador ha estat Jaume Rifà, de Xerrem Sant Fost.

Ara preguntem què vol dir **nyanyo**?

1. *Insecte que ataca l'olivera.*
2. *Cosa mal feta, no gens reeixida.*
3. *Bony que surt a algú a conseqüència d'un cop.*
4. *Arrel tuberosa comestible rica en fècules.*

Per concursar, heu d'enviar la resposta de l'endevinalla a mollet@cpnl.cat 📧. La persona que l'encerti i guanyi el concurs tindrà un premi exclusiu fet al Taller Alborada.

Xoca-la! o Toca-la!

Són dues expressions que s'utilitzen per invitar algú a encaixar de mans en senyal d'estar d'acord o per saludar-lo. *Així tu també vols que les coses vagin com jo dic? Doncs, xoca-la. Toca-la! Feia molts dies que no ens vèiem.* També s'usa en la tercera persona del singular del present de subjuntiu amb valor d'imperatiu. *Xoqui-la.*

Curiositats

«Conten que el febrer, abans, tenia trenta dies, com els altres mesos; el gener i el març li manllaven un dia perhom, i el febrer els el va deixar; després aquells dos no els hi volgueren tornar, i per això ara el febrer només té 28 dies; de la ràbia que prengué de veure's robat, li ve l'ésser tan dolent i mal de passar». 📖

Webs

- **Gramàtica essencial de la llengua catalana** de l'Institut d'Estudis Catalans.
- **Diccionari jurídic** de l'IEC i la Societat Catalana d'Estudis Jurídics.
- **Vocabulari de dret penal i penitenciari** del TERMCAT.